

TAMPERE.
FINLAND

PIRKANMAAN TALOUS 2025

Toimialojen nykytila ja näkymät

BUSINESS
TAMPERE

TAMPEREEN
KAUPPAKAMARI

 Yrittäjät

 PIRKANMAA
COUNCIL OF TAMPERE REGION

SISÄLTÖ

Pirkanmaan talous 2025

- 3 Epävarmuus ja kasvu kulkevat käsi kädessä
- 4 Pirkanmaan liikevaihto toimialoittain 2024
- 5 Business Tampere: Pirkanmaa luovan talouden kansainväliseksi kasvukeskukseksi
- 6 Pirkanmaan liitto: Osaaminen, teknologiat ja innovaatiot Pirkanmaan kehityksessä
- 7 Tampereen kauppakamari: Pirkanmaa on vahvasti kiinni kansainvälisen kaupan virroissa
- 8 Pirkanmaan Yrittäjät: Pirkanmaa pk-yritysten kasvualustana
- 9 Saab Finland Oy: Uuden sukupolven tutkanpaljastimet siivittävät markkinajohtajaa
- 10 FY-Composites Oy: Hengenpelastaja ilman sireenejä tai punaisia shortseja
- 11 SCHOTT Primoceler: Lasi-implantit voivat lievittää potilaan tärinäoireita tai mitata aivopainetta
- 12 Monad Oy: Tekoäly auttaa lentokoneita lähestymään kenttää
- 13 Tilastot: Teknologiaeteollisuus
- 14 Tilastot: Informaatio ja viestintä
- 15 Tilastot: Elintarviketeollisuus
- 16 Tilastot: Metsäteollisuus
- 17 Tilastot: Kemikaalit, kumi ja muovi
- 18 Tilastot: Rakentaminen
- 19 Tilastot: Vähittäiskauppa
- 20 Tilastot: Tukkukauppa
- 21 Tilastot: Elämystalous
- 22 Tilastot: Majoitus- ja ravitsemisala
- 23 Tilastot: Liike-elämän palvelut
- 24 Yhteystiedot

Epävarmuus ja kasvu kulkevat käsi kädessä

Pirkanmaan pk-yritysten tilanne [kevään 2025 pk-yritysbarometrin](#) valossa on monisävyinen. Talouden yleiskuva on edelleen epävarma, kannattavuusodotukset pysyttelevät pakkasella. Samalla kuitenkin nousee esiin vahva signaali: voimakkaasti kasvuhakuisten pk-yrityksen investointien kehitystä peilaava saldoluku on kasvanut merkittävästi. Kasvuyrityksillä on rohkeutta panostaa tulevaisuuteen, vaikka tulevaisuus on hyvin epävarma. Tämä kaksijakoisuus, epävarmuus vastaan halu kasvaa, voi olla Pirkanmaan pk-yritysten tarinan punainen lanka.

Uudet teknologiat ja innovaatiot ovat ne moottorit, joihin kasvuhakuiset yritykset tukeutuvat. Digitalisaatio ja tekoäly eivät ole enää vain suurten yhtiöiden pelikenttää, vaan ne ovat tulleet myös lähelle pk-yrityksiä. Tekoäly voi automatisoida prosesseja, vapauttaa aikaa asiakastyöhön ja synnyttää kokonaan uusia liiketoimintamalleja. Samalla digitaaliset ratkaisut auttavat yrityksiä kansainvälistymään ja tavoittamaan markkinoita, jotka aiemmin tuntuivat liian kaukaisilta.

Teknologian hyödyntäminen ei onnistu ilman osaajia. Pk-yritysbarometrin mukaan kasvava osa yrityksistä aikoo lisätä henkilöstöään, mikä kertoo uskosta osaamisen merkitykseen. Edelleenkin suuri osa yrityksistä aikoo säilyttää nykyisen henkilöstömääränsä. Innovaatioiden toteutuminen edellyttää, että alueen yritykset, oppilaitokset ja kehittäjäorganisaatiot rakentavat yhdessä siltoja: koulutuksesta

työelämään, tutkimuksesta kaupallistamiseen ja verkostoista uusiin markkinoihin.

Pirkanmaan vahvuus on juuri tässä yhteistyössä. Alueella toimii laaja ekosysteemi, johon kuuluvat korkeakoulut, toisen asteen oppilaitokset, tutkimuslaitokset, yrityspalvelut ja yritykset. Tämä kokonaisuus tarjoaa kasvualustan uusille teknologioille ja rohkeille ideoille. Kun kasvuhakuisuus, osaaminen ja innovaatio kohtaavat, syntyy kilpailukyky, joka kantaa yli suhdanteiden.

Vaikka epävarmuus värittää taloutta, pirkanmaalaisten pienten ja keskisuurten yritysten viesti on selvä: tulevaisuus rakennetaan tänään. Ne, jotka tarttuvat teknologioiden ja innovaatioiden mahdollisuuksiin, ovat huomisen voittajia.

Jenni Pöllänen

Toimitusjohtaja
Pirkanmaan Yrittäjät

Kuva: Laura Tammisto

Pirkanmaan liikevaihto toimialoittain **2024**

	2024	2025*
Liikevaihto kaikki toimialat	43 561 M€	20 992 M€
Liikevaihdon muutos	– 2,2 %	– 1,4 %
Liikevaihto, teollisuus	14 303 M€	6 877 M€
Teollisuuden liikevaihdon muutos	– 4,1 %	– 4,5 %
Vienti, teollisuus	9 800 M€	4 761 M€
Teollisuuden viennin muutos	– 3,2 %	– 3,6 %

* 1. puolivuotta

TEOLLISUUS 14 303 M€

Teknologia 53 %
Metsä 19 %
Kemikaalit, kumi, muovi 13 %
Elintarvike 4 %
Tekstiili 2 %

KAUPPA 12 005 M€

Tukkukauppa 65 %
Vähittäiskauppa 34 %

PALVELUT 7 256 M€

Liike-elämän palvelut 62 %
Liikenne 26 %
Majoitus ja ravitsemus 12 %

RAKENTAMINEN 3 694 M€

INFORMAATIO JA VIESTINTÄ 2 312 M€

ELÄMYSTALOUS 1 933 M€

Asukkaita **545 406**

Toimipaikkoja **39 680**

Pirkanmaa luovan talouden kansainväliseksi kasvukeskukseksi

Luovien alojen kärkialoista audiovisuaalinen ala edellyttää strategisia yhteisponnistuksia ja jatkuvuutta voidakseen hyvin.

Pirkanmaa on Suomen luovan talouden kasvukeskus talouslukujen, vaikuttavuuden ja imagon näkökulmasta. Tarjoamme tietyillä aloilla pääkaupunkiseudun rinnalla maailman luokan puitteet, kuten Nokia Areena, Tohlopin tv-studiot ja Tampere-talo, unohtamatta vahvaa laite- ja taideteiden ja yliopistojen roolia.

Luovat alat ovat kärsineet viime vuosina pandemian, digitaalisen jakelun muutosten ja talouden heikon tilanteen vuoksi. Euroopan komission mukaan talous kasvaa lähivuosina hitaasti, mutta luovilla aloilla elpyminen tapahtuu viiveellä kulutustottumusten arvaamattomuuden takia. Business Tampereen Film Tampere -ohjelma keskittyy erityisesti AV-alan eli elokuva-tv ja pelialan kehittämiseen.

AV- ja peliala kasvoivat, mutta seuraava harppaus vaatii uusia ratkaisuja

Tampereen kaupunkiseudulla AV-alan ja Film Tampereen tuotantokannustimen työllistävä vaikutus kasvoi vuosina 2019–2022 yli 80 %. Pelialan yritysten vuosiliikevaihto kasvoi Suomessa yli 50 % vuosina 2018–2022.

Kasvuun on vaikuttanut ja vaikuttaa edelleen kaksi keskeistä seikkaa: AV- ja pelisisällöt tuotetaan yhä enenevässä määrin digitaalisesti ja kansainväliseen jakeluun. Toimialojen yhteiset nimittäjät ovat edellytyksiä sisältöjen ja palveluiden skaalautuvuudelle ja osaamisen kansainvälistymiselle. Nykytilanne on kehityksen osalta heikompi, mutta alojen ominaisuudet ja potentiaali eivät ole kadonneet – niihin tulee vain pureutua entistä strategisemmin ja pitkäjänteisemmin.

Vakaa rahoituspohja lähtökohtana

Kotimaiselle kulttuurille, mutta myös kasvuhakuiselle ja kansainväliselle AV- ja pelialalle julkinen rahoitus on elinehto.

Jotta mikroyrityksistä täyttyvä ala saisi muskeleita ja kauan kaivattuja alueellisia veturiyrityksiä, tarvitaan kestäviä rahoituslähteitä, yksityisiä ja julkisia ja mielellään Suomen rajojen ulkopuolelta. Vakaampaa rahoituspohjaa voidaan, ja pitääkin, rakentaa uusilla tavoilla.

Kansainvälisiin markkinoihin kytkeytyminen

Pirkanmaan tuoreimman tapahtuma- ja kulttuuribarometrin mukaan (2024) ala kaipaa toimintaympäristöltään ja osaamiseltaan eniten kansainvälisissä verkostoissa toimimista ja kansainvälisten yleisöjen tavoittamista. Kansainvälistyminen tuo luoville aloille merkittäviä etuja. Ulkomailla toimiminen tarjoaa mahdollisuuden oppia alan huipuilta, ja kansainväliset verkostot kasvattavat kulttuurista ja sosiaalista pääomaa usein enemmän kuin pelkkää taloudellista hyötyä. Lisäksi Suomen pieni kotimarkkina ja verrattain nuori kulttuurihistoria korostavat tarvetta hakea kasvua ja vaikutteita kansainvälisesti.

Vastuulliset (liike)toimintamallit

AV- ja pelialan arvoketjut ovat muuttuneet ja globaali markkina on muutaman teknologiajätin hyppysissä. Muutos ei ole hahmottunut koko toimialalle ja päättäjille riittävän selkeästi ja vanhoja liiketoimintamalleja yritetään tekohengittää. Taide ja viihdeteollisuus voivat kuulua saman otsikon tai jopa saman toimialaluokituksen alle, mutta ansaintamallit niiden taustalla perustuvat eri logiikkaan. Molemmat kuuluvat luontevasti Pirkanmaalle, mutta niiden kestävä kasvu edellyttää uusia resursseja ja toimintamalleja. Juuri tällaisina aikoina luovuus näyttää todellisen arvonsa: se ei piile vain siinä, mitä tehdään, vaan ennen kaikkea siinä, miten tehdään.

Fanny Heinonen

Film Tampereen ohjelmajohtaja
Business Tampere

Fanny Heinonen
Business Tampere

Business Tampere

Business Tampereen omistavat Tampereen kaupunkiseudun kunnat: Tampere, Kangasala, Lempäälä, Nokia, Orivesi, Pirkkala, Vesilahti ja Ylöjärvi. Business Tampere on Tampereen kaupunkiseudun elinkeino- ja kehitysytio, jonka tehtävä on edistää investointeja sekä luoda paras ympäristö yritystoiminnalle. Yhtiön toimintaa ohjaa Tampereen kaupunkiseudun elinkeinostrategia.

Lue lisää:

Osaaminen, teknologiat ja innovaatiot Pirkanmaan kehityksessä

Luovien alojen kärkialoista audiovisuaalinen ala edellyttää strategisia yhteisponnistuksia ja jatkuvuutta voidakseen hyvin.

Osaaminen, uudet teknologiat ja innovaatiot ovat jo pitkään olleet aluekehityksen työntövoima. Ne ovat sitä edelleen, vaikka monista syistä myös erilaisten luonnonvarojen merkitys on kasvanut uudelleen. Esimerkiksi harvinaisten maametallien kasvaneeseen kysyntään ja merkitykseen vaikuttavat lukuisat teknologiset, taloudelliset ja poliittiset tekijät.

Luonnonvaroilla, raaka-aineilla ja aineettomalla pääomalla on yksi keskeinen ero. Materia kuluu ja vähenee käytössä, kun taas aineeton pääoma, kuten osaaminen ja teknologiat, pikemminkin kasvaa käytössä. Aineettomalla pääomalla on monia positiivisia ulkoisvaikutuksia. Jo tästä syystä osaamiseen, uusiin teknologioihin ja innovaatioihin on viisasta investoida, unohtamatta tietysti materiaaalisten resurssien merkitystä. Oikealla osaamisella niistäkin saadaan paljon enemmän irti.

Pirkanmaalla panostetaan osaamiseen, teknologiseen kehitykseen ja innovaatioihin. Tämä on koko Suomen valinta: TKI-toimintaan on parlamentaarisesti sitouduttu tekemään satsauksia julkisen talouden vaikeasta asemasta huolimatta. Tämä mahdollisuus on kyettävä käyttämään täysimääräisesti hyödyksi, mikä näkyy monin tavoin myös parhaillaan valmisteltavassa Pirkanmaan maakuntastrategiassa vuosille 2026–2029.

Maakuntastrategia rakentuu neljän mission varaan. Ensimmäinen niistä asettaa tavoitteeksi tehdä Pirkanmaasta kasvun ja osaamisen kärkiyhteisön. Tämä edellyttää ennen muuta osaamisen kasvattamista ja vahvaa, erottuvaa TKI-toimintaa. Ne ovat taloudellisen kasvun kulmakiviä. Kyse on esimerkiksi yritysten kansainvälisestä kilpailu- ja tu-

loksentekokyvystä ja maakunnan edellytyksistä houkutella kotimaisia ja kansainvälisiä investointeja. Maakuntastrategia ei suoraan tue yritysten kehitystyötä, mutta luo sille alueellisia puitteita.

Osaamisen, teknologioiden ja innovaatioiden merkitys näkyy myös esimerkiksi kestävyyssiirtymään, energiamurrokseen ja turvallisuuteen tähtäävissä missioissa. Niillä voidaan parantaa energia- ja resurssitehokkuutta tai vähentää päästöjä. Esimerkiksi käy vaikkapa tuotantolaitos, jolla tuotetaan uusiutuvia, puhtaita liikennepolttoaineita, vetyä ja hukkalämmöstä kaukolämpöä. Vastaavasti kasvavat puolustusinvestoinnit luovat pohjaa erilaisille innovaatioille, joilla on sekä siviili- että sotilaskäyttöä.

Vahvimmin osaaminen, teknologiat ja innovaatiot nostetaan esiin Pirkanmaan älykkään erikoistumisen strategiassa, joka on osa maakuntastrategiakokonaisuutta. Maakunnalliset sisältökärjet ovat linjassa Tampereen kaupunkiseudun elinkeinostrategiassa tunnistettujen kärkien kanssa. Näitä ovat mm. digitaalinen teollisuus, älykkäät koneet sekä turvallisuuden ja suojautumisen teknologiat ja ratkaisut.

Pirkanmaalla tehdään ”fiksuja asioita fiksusti”. Tavoittelemme kansainvälisen TKI-toiminnan vahvistamista, kasvuyrittäjyyttä sen eri muodoissa sekä strategisen ennakointityön tehostamista. Tulevina vuosina näissä yhteistyöteemoissa on kyettävä maakunnallisesti vielä nykyistä systemaattisempaan ja vahvempaan yhteistyöhön. Yhteistyö on jo pitkään ollut Pirkanmaan supervoima. Olemme valmiita ottamaan seuraavat askeleet.

Jari Kolehmainen
Strategiajohtaja
Pirkanmaan liitto

Jari Kolehmainen
Pirkanmaan liitto

Pirkanmaan liitto

Pirkanmaan liitto on koko maakunnan alueella toimiva kuntayhtymä – maakunnan kehittäjä. Edistämme toiminnallamme kestäväää kasvua.

Lue lisää:

Pirkanmaa on vahvasti kiinni kansainvälisen kaupan virroissa

Pirkanmaan vientiteollisuudessa vuosi 2024 ja alkanut vuosi 2025 ovat olleet epävarmuuden aikaa. Vientiliikevaihto supistui maltillisesti -3,2 % vuonna 2024. Pandemian jälkeen täyttyneet tilauskirjat purettiin aiempina vuosina, joten mennyt vuosi normaalia hiljaisempaa. Alkuvuonna 2025 myös maailmankaupan epävarmuus ja Yhdysvaltojen kauppapolitiikka herätti huolia.

Vuoden 2025 ensimmäisellä neljänneksellä maakunnan vientiliikevaihto laski 4,8 %.

Pirkanmaan vientiliikevaihto oli vuonna 2024 9,8 miljardia. Viennin arvo puolestaan oli 6,5 miljardia ja tuonnin 4,2 miljardia. Teollisuuden vientiliikevaihto tehtiin 762 toimipaikan toimesta. Vuonna 2024 Pirkanmaa oli Suomen 3. tärkein vientimaakunta. EU:n ulkopuolelle suuntautuneessa viennissä Pirkanmaa oli Suomen toiseksi eniten.

Vaativuudesta vuodesta huolimatta, viime aikoina on saatu paljon hyviä uutisia vientiyrityksistä. Vahvimmat todisteet elpymisen etenemisille koskevat liikevaihdon kasvuoleuksia. Lähes 35 prosenttia kauppakamarikyselyyn keväällä vastanneista odotti liikevaihtonsa kasvavan seuraavan puolen vuoden aikana. Vain 16,5 prosenttia vastaajista ennakoii liikevaihtonsa pienenevän.

Kyselyyn vastasi 171 Tampereen kauppakamarin jäsenyri-tystä. Tilanne on parantunut viime kevääseen verrattuna kaikilla mitattavilla osa-alueilla. Liikevaihdon osalta Pirkanmaan yritys vastaajista 41 prosenttia ilmoitti tilanteen olevan parempi kuin vuosi sitten. Myös henkilöstön ja investointien osalta suunta on parantunut. Tampereen kauppakamarin johtaja **Markus Sjölund** kommentoi tuloksia optimistisesti.

Lisäksi äsken kuulimme, että teollisuuden tilauskanta on vahvistunut erityisesti metalliteollisuudessa. Se näkyy varmasti Pirkanmaalla, jossa teknologiateollisuus on suurin vientiala.

Geopoliittinen tilanne on lisännyt puolustusteollisuuden kysyntää, ja Pirkanmaan yritykset ovat vahvasti mukana kehittämässä alan ratkaisuja. Alueen teknologia- ja ohjelmistoteollisuuden osaaminen tarjoaa hyvät edellytykset vastata kasvavaan tarpeeseen.

Puolustusteollisuuden investoinnit voivat tuoda merkittäviä mahdollisuuksia vientiin, yhteistyöhön kansainvälisten toimijoiden kanssa sekä uusien työpaikkojen syntymiseen Pirkanmaalle. Tampereen kauppakamarin tapahtumissa on paneuduttu myös paljon puolustusteollisuuden hankintoihin ja muihin teemoihin.

Tampereen kauppakamari kannustaa uusille markkinoille!

Pirkanmaa on vientimaakunta, jonka tuotteet ovat levinneet maailman joka kolkkaan. Tampereen kauppakamarissa on tehty työtä sen eteen, että yritykset lähtevät uusille markkinoille. Vuonna 2024 keräsimme joukon yrityksiä delegaatiomatkalle Japaniin. Keväällä 2025 keräsimme joukon yrityksiä, jotka tutustuivat Vietnamin markkinoihin. Uusista markkinoista saa tietoa pitkin vuotta kauppakamarin tapahtumissa ja ennen kaikkea Pirkanmaan vientipäivässä marraskuussa. Tervetuloa mukaan!

Markus Sjölund

Johtaja

Tampereen kauppakamari

Markus Sjölund
Tampereen kauppakamari

Tampereen kauppakamari

Tampereen kauppakamari on Pirkanmaalla toimiva elinkeinoelämän edunvalvoja ja palvelija, joka laajan jäsenistönsä kautta muodostaa Pirkanmaan vaikuttavimman verkoston.

Lue lisää:

Pirkanmaa pk-yritysten kasvualustana

Pienet ja keskisuuret yritykset ovat Pirkanmaan talouden selkäranka. Ne muodostavat valtaosan alueen yrityskannasta, työllistävät huomattavan osan työvoimasta ja niissä on merkittävää kasvupotentiaalia. Tällä hetkellä Pirkanmaan pk-yritykset katsovat tulevaan varovaisen optimistisesti.

[Pk-yritysbarometrin](#) mukaan alueen suhdannenäkymät ovat positiivisemmat kuin muualla Suomessa. Taustalla ovat inflaation ja korkotason lasku sekä irtautuminen Venäjän energiasta ja kaupasta. Talouden vähitellen vakiintuva pohja luo viime vuosia enemmän mahdollisuuksia investoinneille ja innovaatioille, joiden avulla varmistetaan, että pk-sektori pysyy kilpailukykyisenä ja kykenee vastaamaan nopeasti muuttuviin markkinoihin.

Tilastokeskuksen mukaan 96 prosenttia yrityksistä on alle kymmenen työntekijän mikroyrityksiä, ja jopa 72 prosenttia kaikista yrityksistä on yksinyrittäjiä. Mikroyritysten merkitys aluetaloudelle on huomattava. Ne täydentävät suurempien yritysten arvoketjuja ja tuovat ketteryyttä, joka mahdollistaa nopean reagoinnin markkinoiden muutoksiin. Lisäksi mikroyritykset luovat usein pohjan uusille innovaatioille ja kasvuyrityksille.

Innovaatiot ja uusien teknologioiden hyödyntäminen eivät tuo ainoastaan lisäarvoa, vaan ne näyttäytyvät monelle yritykselle välttämättömyytenä. Viime vuosien tiukka taloustilanne on hillinnyt tuotekehityspanoksia, mutta samalla luonut painetta uudistua. Pk-yritykset ymmärtävät innovaatioiden ja tuotekehityksen merkityksen menestymisen lähteenä. Tämä näkyy erityisesti siinä, että vaikka yritysten tulevaisuudennäkymät ovat tällä hetkellä edelleen totuttua epävarmemmat, ylivoimaisesti suurin osa yrityksistä aikoo säilyttää innovaatioiden, tuotannon ja tuotteiden kehitystyön vähintään nykytasolla. Lisäpanostuksia nähdään etenkin teollisuudessa ja palveluissa.

Useat valtakunnalliset indikaattorit kertovat teollisuuden positiiviseen kääntyneestä vireestä. Esimerkiksi uusien tilausten määrä on kesän ajan ollut kasvusuuntainen, samoin kuin tarjouspyyntöjen määrä. Myös pk-sektorin teollisuusyritykset suhtautuvat tulevaan talouskehitykseen selvästi muita toimialoja myönteisemmin. Teollisuudessa nähdäänkin tyypillisesti ensimmäiset merkit positiivisesta talouskasvusta. Rakentaminen ja asuntomarkkinatkin näyttävät varovaisia elpymisen merkkejä, mikä heijastuu myös paikalliseen palvelu- ja alihankintakäytäntöön.

Pk-yritysten kasvun taustalla on useita eri tekijöitä. Toukokuun [Yrittäjägallupin](#) mukaan kasvun mahdollistajina nousevat esiin osaava henkilöstö, tuotteisiin ja palveluihin tyytyväiset, ostojaan lisäävät asiakkaat sekä yrityksen vakaa taloudellinen tilanne. Kasvu edellyttää usein rohkeutta ja riskinottoa. Uudistumisen ja kehityksen taustalla näytetty myös aktiivinen yhteistyö eri toimijoiden kanssa.

Pk-yritykset hyötyvät osaamisen, kokemusten ja ideoiden jakamisesta etenkin muiden yritysten, oppilaitosten ja tutkimuslaitosten kanssa. Yhteistyö tarjoaa mahdollisuuden kehittää uusia tuotteita, palveluita ja toimintatapoja sekä vahvistaa ympäristöä, jossa Pirkanmaan yritykset voivat menestyä ja kasvaa.

Elina Purho

Elinkeinoasioiden asiantuntija
Pirkanmaan Yrittäjät

Elina Purho
Pirkanmaan Yrittäjät

Pirkanmaan Yrittäjät

Pirkanmaan Yrittäjät on voimakas aluevaikuttaja ja Suomen Yrittäjien suurin aluejärjestö, johon kuuluu 40 paikallisyhdistystä sekä 7400 jäsenyrittäjää. Vahvistamme jäsentemme verkostoa sekä yrittäjyysosaamista.

Lue lisää:

Uuden sukupolven tutkanpaljastimet siivittävät markkinajohtajaa

Saab Finland kasvaa oman tutkimuksen ja tuotekehityksen ansiosta. Kun tiedustelulaite, jota tähän asti on kuskattu kuorma-autolla, mahtuu sotilaan reppuun, on selvää että kiinnostus herää markkinoilla. Merkittävän kasvun avulla toiminta Tampereella moninkertaistuu.

Saab Finland on kaupallinen ja tekninen markkinajohtaja taktisessa elektronisessa sodankäynnissä. Yhtiö kehittää ja valmistaa Tampereella sensoreita, joilla havaitaan tutkasignaaleja. Lisäksi Saab toimittaa merivoimien uusiin Pohjanmaa-luokan aluksiin taistelujohtajärjestelmät.

– Euroopassa on kasvettu aikuisiksi ja ymmärretty, että turvallisuus ei ole itsestäänselvyys. Sen eteen on tehtävä töitä ja varautuminen maksaa, kun tietty valmiustaso on pidettävä yllä. Meidän tulevaisuudennäkymät 5–10 vuoden aikajänteellä ovat hyvin vakaat. Saabilla suunnitellaan liike-toimintaa kymmeniksi vuosiksi eteenpäin, toimitusjohtaja **Kristian Tornivaara** kertoo.

Uudet tuotantotilat

Vuonna 2024 Saab Finland teki laajoja investointeja tutkimukseen, tuotekehitykseen ja valmistuskapasiteettiin. Henkilömäärä kasvoi noin 50 %. Yritys vie tuotteita Tampereelta ympäri maailman.

Täysin uudenkaltaiseen teknologiaan perustuvat järjestelmät ja laitteet ovat pitkäjänteisen tutkimuksen ja tuotekehityksen tulos. Yritys aloitti investoinnit tulevaisuuteen 2017 ja T&K-tiimejä on kasvatettu määrätietoisesti. Vuonna 2023 lanseerattiin uudet tuotteet elektroniseen sodankäyntiin. Saab avasi uuden tuotantotilan Tampellaan 2025, teknologikeskuksensa kylkeen.

– Alue on rakennettu tehtaaksi ja sijainti on kätevä. Saamme synergiaetuja siitä, että tuotekehitys ja tuotanto ovat lähellä toisiaan. Tampella on miellyttävä paikka työskennellä. Osaavan tuotekehityksen teknologinen ylivoima on yksi syy myös siihen, että huippuasiantuntijat haluavat meille töihin. Tuotekehitystä lujittaa 2036 loppuun asti oleva yhteistyösopimus Aalto-yliopiston kanssa.

– Puolustusteollisuudessa valmistetaan tyypillisesti vain yksittäisiä järjestelmiä. Jopa kymmenen kappaleen sarja on paljon tällä alalla. Meillä on kuitenkin kapasiteetti sitäkin laajempaan sarjatuotantoon.

Kaupunki, jossa osaajat haluavat asua

Tornivaaran mukaan Pirkanmaa on Saabille oiva paikka toimia monesta hyvästä syystä. Pitkäjänteinen panostus teknologian kehitykseen ja osaamisen kehittämiseen on mahdollistanut teknologisen ekosysteemin syntyminen. Hyvä työvoimamarkkina tarjoaa paljon osaajia, hyvää koulutusta ja laaja-alaista kokemusta.

– Mikroaaltoteknologiat ja ohjelmistoteknologiat ovat meille tärkeitä, ja Tampereella löytyy osaajia molempiin. Pirkanmaa on heille hyvä paikka elää ja kasvattaa perheitä: täällä on huippukulttuuria, luontoa ja turvallista olla. Tampere on moderni kaupunki, jossa saa vietyä asioita eteenpäin. Tampere näyttää kaupungilta, jossa osaajat haluavat asua. Se on pitkäjänteisen työn tulosta.

Saabin toimitusjohtaja
Kristian Tornivaara

Kuva: A-P Ahonen

Terveiset päättäjille

Tulokset puhuvat puolestaan: määrätietoinen panostus TKI-toimintaan tuo tulosta ja maailman johtavia vientituotteita. On hyvin huolestuttavaa, millaisia leikkauksia tutkimukseen ja koulutukseen on viime vuosina tehty. Pirkanmaalla T&K-toimintaa onneksi tuetaan ja arvostetaan.

Tiesitkö, että?

Saabin edeltäjä Bofors laajensi Suomeen sotien jälkeen. Yrityksellä oli Tampereella aikoinaan ainakin karkaisimo sekä rakenne- ja kulusteräslevyjen leikkauspalveluyksikkö. Yritys siirtyi Saabin omistukseen 1999.

Saab Finland Oy

Puolustus- ja turvallisuusteknologiayhtiö
Henkilöstö 240 (6/2025)
Liikevaihto 13,8 milj. (2024)

Hengenpelastaja ilman sireenejä tai punaisia shortseja

Pirkkalassa majaileva FY-Composites on valmistanut jo vuosikaudia puolustusvoimille komposiittikypäriä ja ballistisia suojaratkaisuja. Uusi ajanjakso on vienyt yrityksen kansainvälisiin pöytiin.

Kaikki sankarit eivät pukeudu viittaan, sanotaan. Eivätkä kaikki hengenpelastajat punaisiin shortseihin. FY-Composites, tuttavallisemmin FYC, pelastaa henkiä taistelukentillä. Kevytrakenteiset ballistiset suojaratkaisut löytävät käyttäjänsä viranomaissektoriilta: puolustusvoimien ja taistelukenttien lisäksi tuotteilla on kysyntää siivilikriisinhallinnassa sairaaloissa, vesihuollossa, sähkönjakelussa sekä kouluissa ja päiväkodeissa.

Ukrainan sota muutti oikeastaan kaiken. Venäjän hyökkäyssodan jälkeen FYC:n liikevaihto ampaisi lähes nelinkertaiseksi ja yrityksen tarjooma osuu yksiin valtioiden hankintalistojen kanssa. Kasvusuhdanne säilyy, sillä kesäkuussa 2025 Nato-maat päättivät nostaa vuotuiset puolustusmenonsa viiteen prosenttiin bruttokansantuotteesta vuoteen 2035 mennessä.

– Materiaalihankintojen osuus on 3,5 prosenttia ja oheispalveluiden kuten infrarakentamisen 1,5 prosenttia. Tämän hyödyntäminen vaatii meiltä paljon, mutta kasvunäkymät ovat erittäin positiiviset, toimitusjohtaja **Sanna Aho** muotoilee.

– Emme hae superaggressiivista kasvua. Tässä ajassa resursseillamme ja niitä lisäämällä saadaan mukavia mutta järkeviä kasvulukuja,

Tuotekehitys avaa uusia ovia

FYC kehittää tuotteita kansainvälisille markkinoille. Kasvilla teknologioilla ja innovaatioilla on suuri rooli yrityksen liiketoiminnassa: tuotekehityspanostukset ovat yrityksen kokoon nähden merkittävät. Innovaatiot liittyvät tuotteiden rakenteisiin ja ominaisuuksiin. FYC haluaa valmistaa vielä

kevyempiä, kestävämpiä ja käyttötarkoitukseen optimoituja komposiittituotteita.

Sirpalesuojauksen tarve ei ole poistunut: sirpaleet aiheuttavat edelleen eniten tuhoa taistelukentillä.

– Jotkut tuotteet ovat kovasti kilpailtuja, jotkut uniikimpia ja niissä on toisenlaiset haasteet, kuten tunnettuuden lisääminen. Tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnan avulla olemme saaneet jalansijaa. Suomalaisena yrityksenä meidän on pitänyt opetella, miten jokaisella maalla on erilaiset tarpeet ja ajatukset siitä millaisia tuotteiden pitäisi olla.

Esimerkiksi menestystä niittänyt ballistinen suojaratkaisu liikkuville joukoille syntyi alunperin yksinkertaisesta haasteesta: pohjoisissa olosuhteissa on mahdotonta kaivautua alaspäin, kun maa on kuukausia jäässä.

Puolustava Pirkanmaa

Ahon mukaan puolustusteollisuuden näkökulmasta Pirkanmaassa on erityisen paljon hyviä puolia: alueella on väkilukuun suhteutettuna kenties eniten puolustusalan toimijoita, mikä luo synergiaetuja. Puolustusvoimien logistiikkalaitos Pirkanmaalla lasketaan myös eduksi, sillä se tarkoittaa, että tapaamisia on helpompi järjestää ja heidän väkensä tulee hanakammin kyläilemään.

– Pirkanmaalla on lisäksi yliopistotasosta koulutusta. Tampereen yliopiston Hervannan kampuksen materiaalitekniikan osasto ruokkii meitä mukavasti. Sieltä on työllistynyt tuoreita työntekijöitä ja Pirkanmaalta on muutenkin löytynyt hyvin uutta työvoimaa.

FY-Compositesin toimitusjohtaja
Sanna Aho

Kuva: A-P Ahonen

Terveiset päättäjille

Pirkkalassa on hyvä elää ja yrittää. Olemme kiittävästi saaneet apua paikallisesti Business Tampereen ja kunnan kautta, keränneet tunnettuutta ja saaneet kutsuja erilaisiin tapahtumiin ja vierailuihin.

Tiesitkö, että?

FYC:n tiloissa on valmistettu kuori MIR-sukelluslukseen, jolla James Cameron kuvasi Titanicin hylkyä menestyselokuvaansa.

FY-Composites Oy

Puolustus- ja turvallisuusalan yhtiö
Henkilöstö 38 (6/2025)
Liikevaihto 9,1 milj. (2024)

SCHOTT Primoceler

Lasi-implantit voivat lievittää potilaan tärinäoireita tai mitata aivopainetta

SCHOTT Primoceler kehittää ainutlaatuisia älyimplantteja. Tavoitteena on moninkertaistaa liikevaihto seuraavien muutaman vuoden aikana.

Puolijohdeala on hurjassa nosteessa. Poliittisen tilanteen takia Euroopassa on herätty siihen, ettei valmistuksen pitä olla vain Aasian tai Yhdysvaltojen varassa. Tamperealainen SCHOTT Primoceler on viime vuosina keskittynyt uuteen voimakkaasti kasvavaan alaan, älyimplantteihin. Yritys aikoo ruveta suunnittelun ja kehittämisen lisäksi myös valmistamaan niitä asiakkailleen.

– Korkea automaatiotaso ja yllättävän edullinen energia vaikkapa Keski-Eurooppaan verrattuna mahdollistaa kustannustehokkaan tuotannon Suomessa, toimitusjohtaja **Ville Hevonkorpi** yllättää.

Lasi-implantit takaavat tasa-arvoisemmat hoidot

Nykyiset implantit ovat hintavia ja tuotannon skaalaaminen hidasta. Muutaman vuoden päästä on mahdollista ottaa uusia väestöryhmiä hoitojen piiriin, kun implantit eivät ole vain hyvin tienaavien oikeus. Lasin sisällä ne vievät kymmeniä kertoja vähemmän tilaa kuin titaanikotelossa, joka ei ole läpinäkyvä ja asettaa siten haasteita kuvantamiselle. Lasi ei myöskään reagoi kehon kanssa.

– Implanttien avulla voidaan lieventää epilepsia-kohtauksia tai Parkinsonin taudin tärinäoireita, nopeuttaa raajan halintakyvyn parantumista onnettomuuden jälkeen, tehostaa kivunlievitystä tai mitata painetta sydäimestä ja aivoista. Kaikki data siirtyi langattomasti.

Asiakkaat hoitavat myyntilupien saannin, joka on pitkä prosessi. Hevonkorven mukaan tuotannon aloitus on kuitenkin jo ”kulman takana”.

Pirkanmaalla osaaminen teknologiaan ja infraan

SCHOTT Primocelerin asiakkaat ovat joko uutta hoitomuotoa tai menetelmää kehittäviä startup-yrityksiä tai lääketieteen jättiläisiä jotka hamuavat uutta tuotetta portfolioon tai parannusta vanhaan tuotteeseen. Startupeilla on katse muutaman viikon päässä, lääkejäteillä viiden vuoden. Yritys toimii kahden erilaisen maailman välissä.

– Haemme hyvin voimakasta kasvua. Tavoitteena on moninkertaistaa liikevaihto muutamassa vuodessa ja tuplata tänä vuonna. Tilikauden puolivälissä liikevaihto oli jo reilusti yli viime vuoden. Emme etsi uusia liiketoiminta-alueita, vaan skaalaamme nykyistä toimintaa.

Hevonkorpi ei kauaa mieti Pirkanmaan vahvuuksia yrityksensä kannalta. Tampereen yliopistolla on fotonikka-, optiikka- ja puolijohdeosaamista ”älyttömän paljon” ja kun yritys ei ole ainoa alallaan, läheltä löytyy osaamista myös asioiden toteuttamiseen. Pirkanmaalla on siis osaamisverkosto sekä teknologiaan että infraan.

– Tuotanto on puhdastiloissa, joissa kontrolloidaan ympäristöä ja suodatetaan ilma tarkasti, jotta pöly ei kulkeudu pinnoille. Olemme vuokranneet tilat, joiden rakentaminen vaatii erikoisosaamista, jota löytyy tästä läheltä. Toinen asia on vetovoimainen kunta. Kun ihmiset haluavat asua paikkakunnalla, löydämme nuorta ja osaavaa porukkaa kohtuullisen helposti työntekijöiksi.

SCHOTT Primocelerin toimitusjohtaja
Ville Hevonkorpi

Terveiset päättäjille

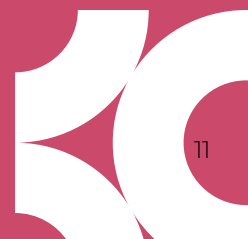
Tampere ja Suomi tarvitsevat jatkossakin stabiilit olot tehdä puolijohteita. Se vaatii hyvän verkoston alan ympärille sekä turvallisen ja vakaan tuotantoympäristön, joka tukee toimintaa. Yhteistyötä paikallisten yritysten kanssa voi kehittää. ”Viereinen” firma Suomessa on harvoin kilpailija ja siltä voi oppia.

Tiesitkö, että?

Emoyritys SCHOTT on markkinajohtaja turvavyöjen sytyttimissä ja suurin osa mustista keittolevyistä on sen valmistamia. SCHOTT-komponentteja löytyy lähes jokaisesta maailman autosta.

SCHOTT Primoceler Oy

Elektronisten komponenttien kehittäjä ja valmistaja
Henkilöstö 16 (7/2025)
Liikevaihto 1,3 milj. (2024)

Tekoäly auttaa lentokoneita lähestymään kenttää

Tamperelainen Monad hakee kasvua muun muassa huoltovarmuuden, ilmailun, energian ja terveydenhuollon aloilta. Kestävä ohjelmistokehitys saa sieltä vastakaikua, sillä tekninen laatu, vastuullisuus, tietoturva ja ratkaisujen pitkä elinkaari ovat niillä aloilla erityistä valttia. Yritys kehittää esimerkiksi lennonjohdon tekoälyassistenttia.

Vuosi 2024 oli ohjelmistokehittäjä Monadille uudistumisen ja kasvun aikaa. Kasvuvauhti on ollut jo pidempään mallittainen noin 10–15 prosenttia vuodessa. Yritykselle hallittu kasvu on tärkeää, jotta työpaikkakulttuuri ei muutu ja yhteisöllisyys sekä tekemisen tapa säilyy.

Työntekijöiden määrä on noussut vajaassa puolessatoista vuodessa noin 40 prosentilla. Sen myötä vanhat tilat jäivät pieniksi ja yritys muutti Hatanpäälle alkuvuodesta 2025. Samana vuonna alkoi EU:n TADA-hanke, jossa Monad on mukana. Hanke on oiva esimerkki siitä, miten tekoälypalvelut ovat muuttuneet turvallisuuskriittiseen suuntaan.

– Hankkeessa rakennetaan lähestymislennonjohdon avuksi tekoälyagentteja Euroopan vilkkaille lentoasemille. Koska nousuja ja laskuja on reilun minuutin välein, lennonjohto on äärimmäisen tarkkaa työtä. Lennonjohtaja ei saa esimerkiksi tehdä töitä kahta tuntia pidempää ilman taukoa. Tekoälyä voidaan hyödyntää niin käyttöliittymässä kuin datan perkaamisessakin, toimitusjohtaja **Antti Riikonen** luettelee.

Järjestelmä helpottaa lennonjohdon hektisyyttä, mutta valinnat ja päätökset tekee aina lennonjohtaja.

– Tekoälypohjainen työkalu voi tukea lennonjohtajien päätöksentekoa ja parantaa siten ilmailun turvallisuutta ja tehokkuutta. Tulevaisuudessa voidaan pienentää jonkin verran myös lentokoneiden hiilijalanjälkeä, kun koneet eivät kiertele lentoaseman ilmatilassa odottamassa laskeutumisvuoroaan.

Hevosesta autoon 2020-luvulla

Tekoäly ei ole vain teknologiaa, vaan organisaatiomuutos. Ei vain teknisten asioiden tykittelyä, vaan haastava mahdollisuus ajatella "laatikon ulkopuolelta". Ohut teknologiaosaaminen ei riitä: nyt tehdään ratkaisuja, joiden avulla yritysten toimintamallit muuttuvat. Internet muutti yrityksen toimintatapoja ja -kulttuuria, vaikka sitä ei siinä hetkessä ymmärretty. Tekoälyssä tämä on tajuttu alusta asti.

– Todistamme vastaavaa murrosta kuin hevosesta autoon siirtyminen oli aikoinaan.

Pirkanmaa on it-alalla etu

Riikosen mukaan Pirkanmaa näyttäytyy it-alan näkökulmasta Suomen kärkialueena. Vaikka mielikuva pääkaupunkiseudun paremmasta ja syvemmästä osaamisesta on monella alalla sitkeä, teknologia-ala tekee poikkeuksen. Ja se osaaminenkin on vähintään yhtä hyvää, ellei jopa parempaa.

– Täällä on hyvä ja aktiivinen teknologiayhteisö. Tampereella on koulut, joista saamme osaajia ja teemme muutakin yhteistyötä oppilaitosten kanssa. Lisäksi tänne on keskittynyt meille oleellista teollisuutta ja toimijoita, mikä tarkoittaa potentiaalisia asiakkaita. Pirkanmaalla on hyvä tekemisen kulttuuri, Business Tampere ja muut yhteisöt luovat pohinää ja ajatusruokaa.

Monadin toimitusjohtaja
Antti Riikonen

Kuva: Karri Harju

Terveiset päättäjille

Digiratkaisut ovat investointi, eivät kuluerä. Poliittiset päätökset vaikuttavat siihen, rakennetaanko kestäviä digiratkaisuja huolellisesti nyt vai myöhemmin kiireellä.

Tiesitkö, että?

Monadin työpaikkakulttuuri on saanut paljon julkisuutta valtakunnallisessa mediassa. Jokasyksyinen vapaaehtoinen viikon Lapinvaellus on odotettu. Lounasetu rohkaisee syömään yhdessä ja kuukausittaiset lajikokeilut purjehduksesta miekkailuun ja kiipeilyyn ovat keränneet suosiota.

Monad Oy

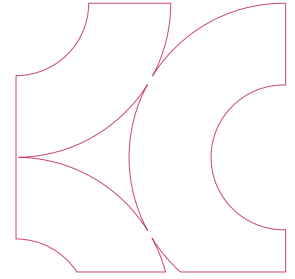
Ohjelmistoyritys

Henkilöstö 45 (2025)

Liikevaihto 3,6 milj. (2024)

Teknologiaeteollisuus / Informaatio ja viestintä / Elintarviketeollisuus / Metsäteollisuus / Kemikaalit, kumi ja muovi / Rakentaminen / Vähittäiskauppa / Tukkuropa / Elämystalous / Majoitus ja ravitsemisala / Liike-elämän palvelut

Teknologiaeteollisuus

Teknologiaeteollisuuden liikevaihto supistui Pirkanmaan maakunnassa vuoden 2024 jokaisella vuosineljänneksellä vertailuajanjaksonsa tasoon nähden. Vuoden 2025 tammi-kesäkuussa liikevaihto laski -8,9 %. Uusimmat tiedot kertovat kuitenkin läpi kesän vahvistuneesta tilauskannasta, joten loppuvuonna voi vielä tapahtua käänne parempaan.

7 557 M€

Liikevaihto 2024

-8,6 %

Liikevaihdon muutos

5 937 M€

Vienti 2024

-8,4 %

Viennin muutos

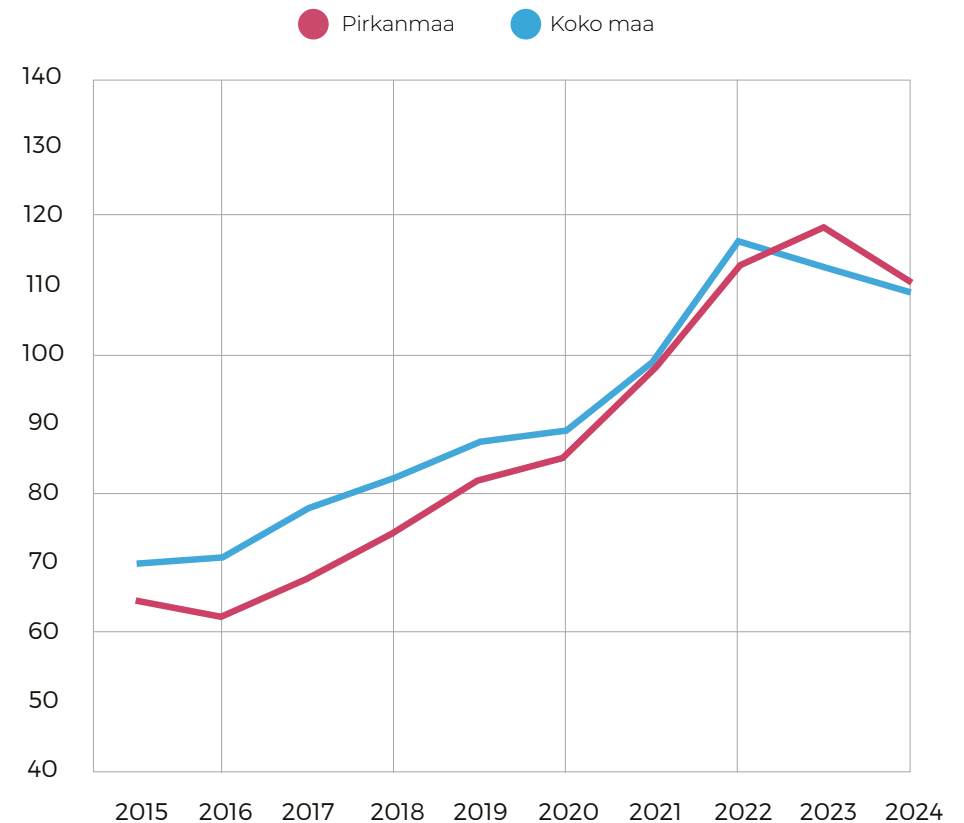
948

Toimipaikkoja 2024

-8,9 %

Liikevaihdon muutos
1. puolivuotta 2025

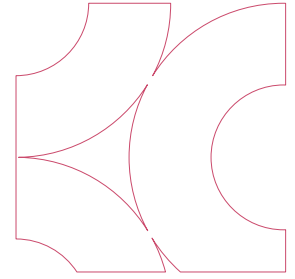
Liikevaihdon trendivertailu 2021=100

ESIMERKKIYRITYKSIÄ TOIMIALALTA:

SANDVIK MINING AND CONSTRUCTION OY / METSO OUTOTEC FINLAND OY / NOKIA SOLUTIONS AND NETWORKS OY /
AGCO POWER OY / VALMET TECHNOLOGIES OY / CARGOTEC FINLAND OY / BRONTO SKYLIFT

Teknologiateollisuus / **Informaatio ja viestintä** / Elintarviketeollisuus / Metsäteollisuus / Kemikaalit, kumi ja muovi / Rakentaminen / Vähittäiskauppa / Tukku kauppa / Elämystalous / Majoitus ja ravitsemisala / Liike-elämän palvelut

Informaatio ja viestintä

Toimialan liikevaihto kasvoi Pirkanmaan maakunnassa vertailu-ajanjaksonsa tasosta vuoden 2024 jokaisella neljänneksellä. Vuoden 2025 tammi-kesäkuussa liikevaihto kasvoi 1,4 %. Toimialaan kuuluu Pirkanmaalle tärkeä tietojenkäsittelypalveluiden alaluokka. Ohjelmisto- ja konsultointipalveluja tarjoavien yritysten menestys näkyy toimialan luvuissa.

2 312 M€

Liikevaihto 2024

3,0 %

Liikevaihdon muutos

1638

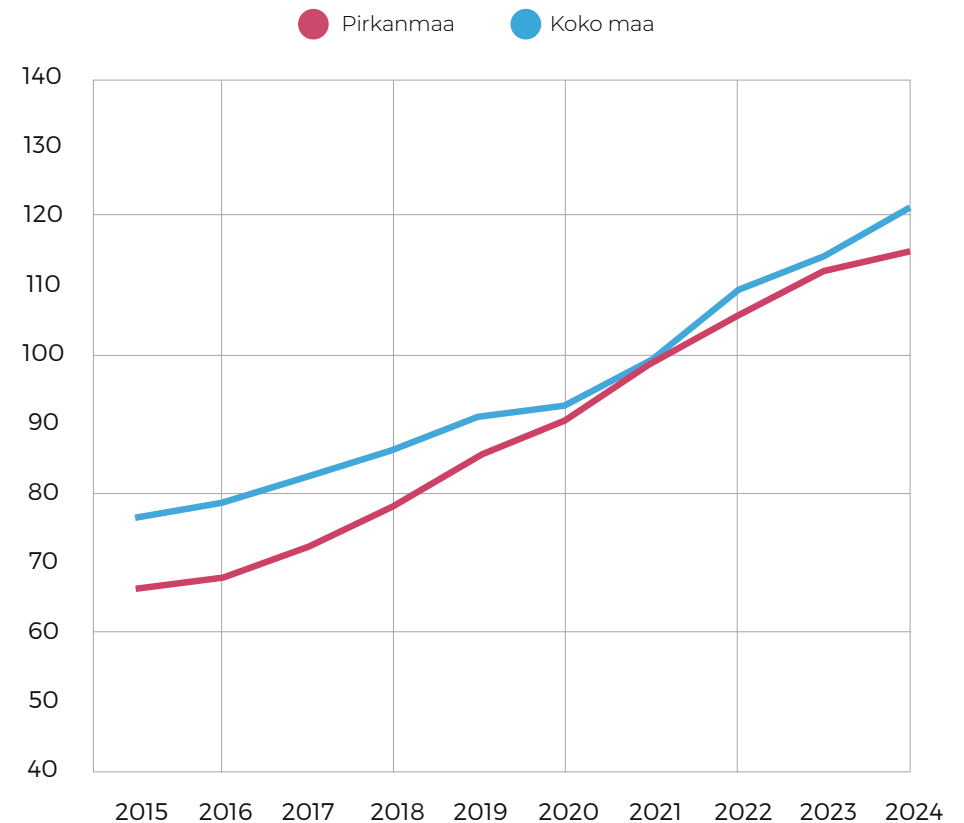
Toimipaikkoja 2024

1,4 %

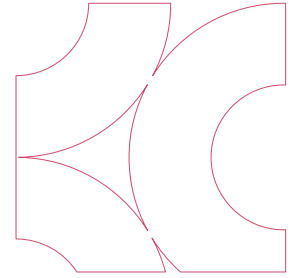
Liikevaihdon muutos
1. puolivuotta 2025

TOL J (58-63): kustannustoiminta; elokuva-, video- ja tv-ohjelmatuotanto sekä äänitteiden ja musiikin kustantaminen; radio- ja tv-toiminta; televiestintä; ohjelmistot, konsultointi ja siihen liittyvä toiminta; tietopalvelutoiminta

Liikevaihdon trendivertailu 2021=100

Teknolוגiateollisuus / Informaatio ja viestintä / **Elintarviketeollisuus** / Metsäteollisuus / Kemikaalit, kumi ja muovi / Rakentaminen / Vähittäiskauppa / Tukku-kauppa / Elämystalous / Majoitus ja ravitsemisala / Liike-elämän palvelut

Elintarviketeollisuus

Pirkanmaan elintarviketeollisuuden suurimmat yksiköt ovat keskittyneet einesten, lihanjalostuksen sekä kalatuotteiden valmistukseen. Koko vuoden 2024 aikana liikevaihto kasvoi 0,3 %. Vuoden 2025 ensimmäisellä neljänneksellä liikevaihto supistui 7,3 %. Toisella neljänneksellä liikevaihto supistui 1,7 %.

577 M€

Liikevaihto 2024

0,3 %

Liikevaihdon muutos

32 M€

Vienti 2024

-2,2 %

Viennin muutos

163

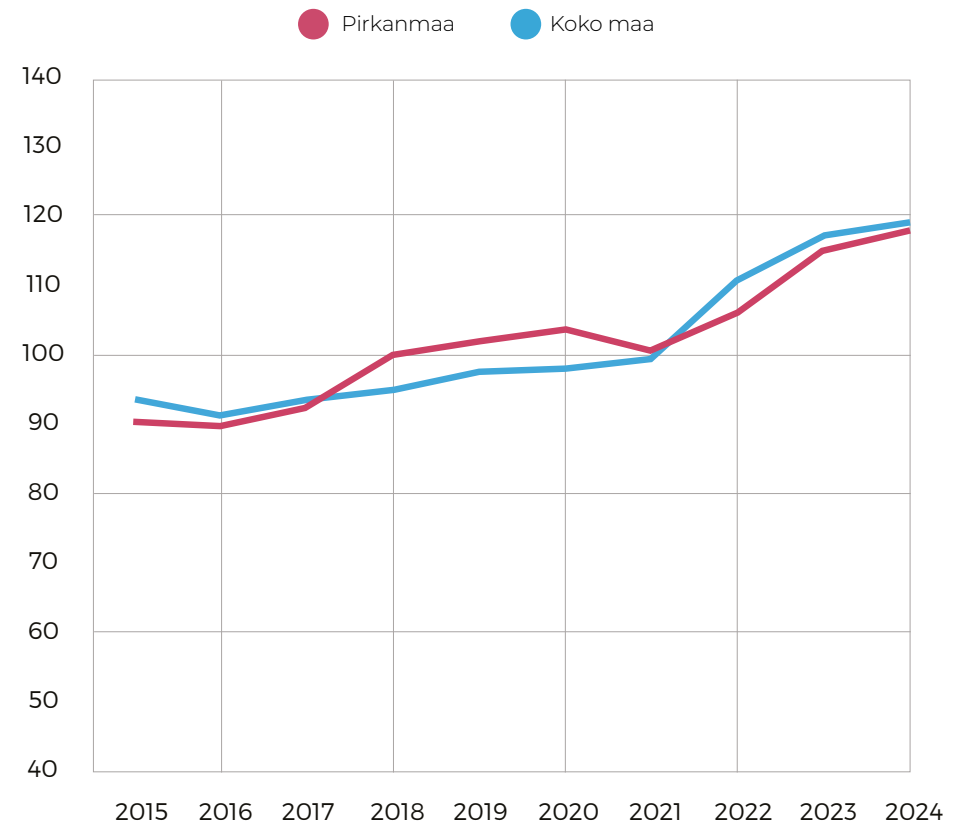
Toimipaikkoja 2024

-4,5 %

Liikevaihdon muutos
1. puolivuotta 2025

TOL 10-12: elintarvikkeiden, juomien ja tupakkatuotteiden valmistus

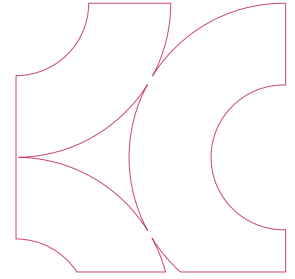
Liikevaihdon trendivertailu 2021=100

ESIMERKKIYRITYKSIÄ TOIMIALALTA:

SAARIOINEN OY / LEIVON LEIPOMO OY / KALANEUVOS OY / TAPOLA OY LIHANJALOSTUSTEHDAS /
YRJÖ WIGREN OY / LINKOSUON LEIPOMO OY / HAKAFOOD OY

Teknolוגiateollisuus / Informaatio ja viestintä / Elintarviketeollisuus / **Metsäteollisuus** / Kemikaalit, kumi ja muovi / Rakentaminen / Vähittäiskauppa / Tukku kauppa / Elämystalous / Majoitus ja ravitsemisala / Liike-elämän palvelut

Metsäteollisuus

Vuositasolla liikevaihto kasvoi vuoden 2024 aikana 3,1 %. Vuoden 2025 ensimmäisen puolivuotiskauden aikana liikevaihto supistui 3,7 %. Pirkanmaan yritykset valmistavat mm. aaltopahvia ja kartonkia. Kulutuksen vähentyminen ja verkkokaupan kuljetusten pienentyminen ovat haastaneet pakkaustuotteiden kysyntää.

2 662 M€

Liikevaihto 2024

3,1 %

Liikevaihdon muutos

2 161 M€

Vienti 2024

7,7 %

Viennin muutos

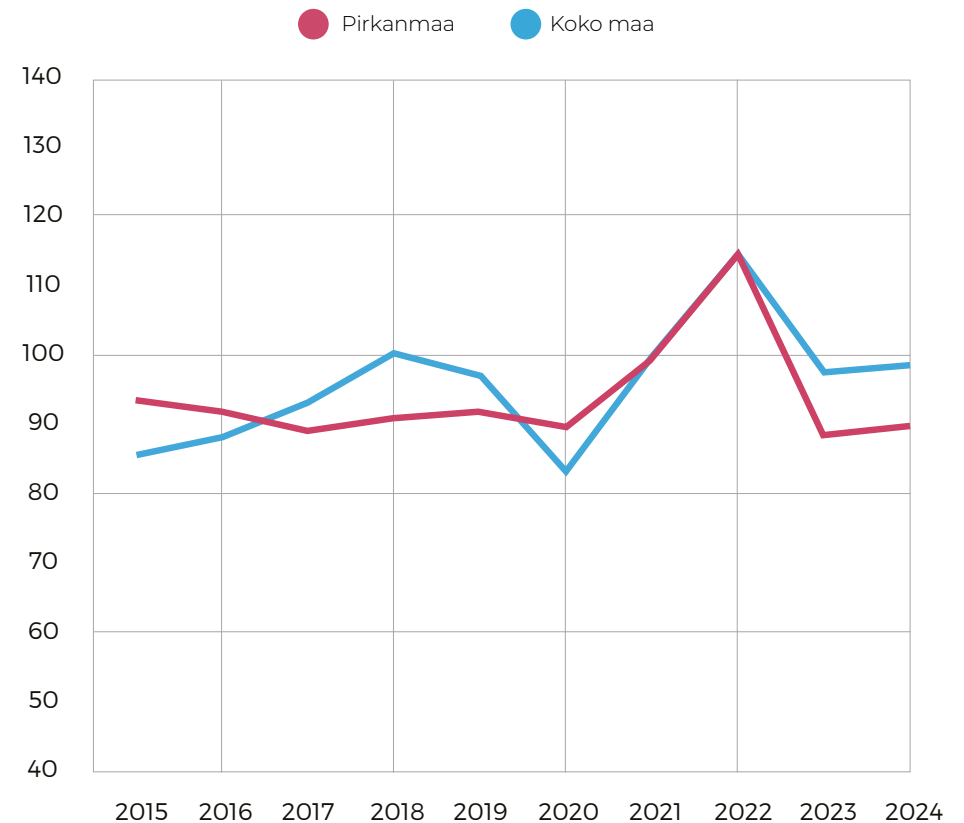
362

Toimipaikkoja 2024

-3,7 %

Liikevaihdon muutos
1. puolivuotta 2025

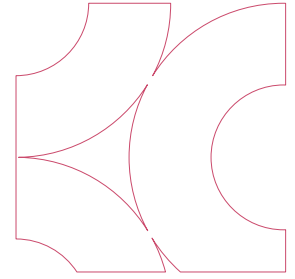
Liikevaihdon trendivertailu 2021=100

ESIMERKKIYRITYKSIÄ TOIMIALALTA:

UPM-KYMMENE OYJ / METSÄ TISSUE OYJ / UPM RAFLATAC OY / ADARA PAKKAUS OY /
PYROLL PAKKAUKSET OY / OY ESSITY FINLAND AB

Teknolוגiateollisuus / Informaatio ja viestintä / Elintarviketeollisuus / Metsäteollisuus / **Kemikaalit, kumi ja muovi** / Rakentaminen / Vähittäiskauppa / Tukku kauppa / Elämystalous / Majoitus ja ravitsemisala / Liike-elämän palvelut

Kemikaalit, kumi ja muovi

Toimiala on Pirkanmaalla keskittynyt renkaiden, muovilevyjen, kalvojen ja putkien profiilien sekä rakennusmuovien valmistukseen. Koko vuoden 2024 aikana liikevaihto kasvoi 2,5 % edellisen vuoden tasosta. Vuoden 2025 ensimmäisellä neljänneksellä liikevaihto kasvoi 12,4 %. Toisella neljänneksellä liikevaihto kasvoi 1,4 %.

1 940 M€

Liikevaihto 2024

2,5 %

Liikevaihdon muutos

1 068 M€

Vienti 2024

7,4 %

Viennin muutos

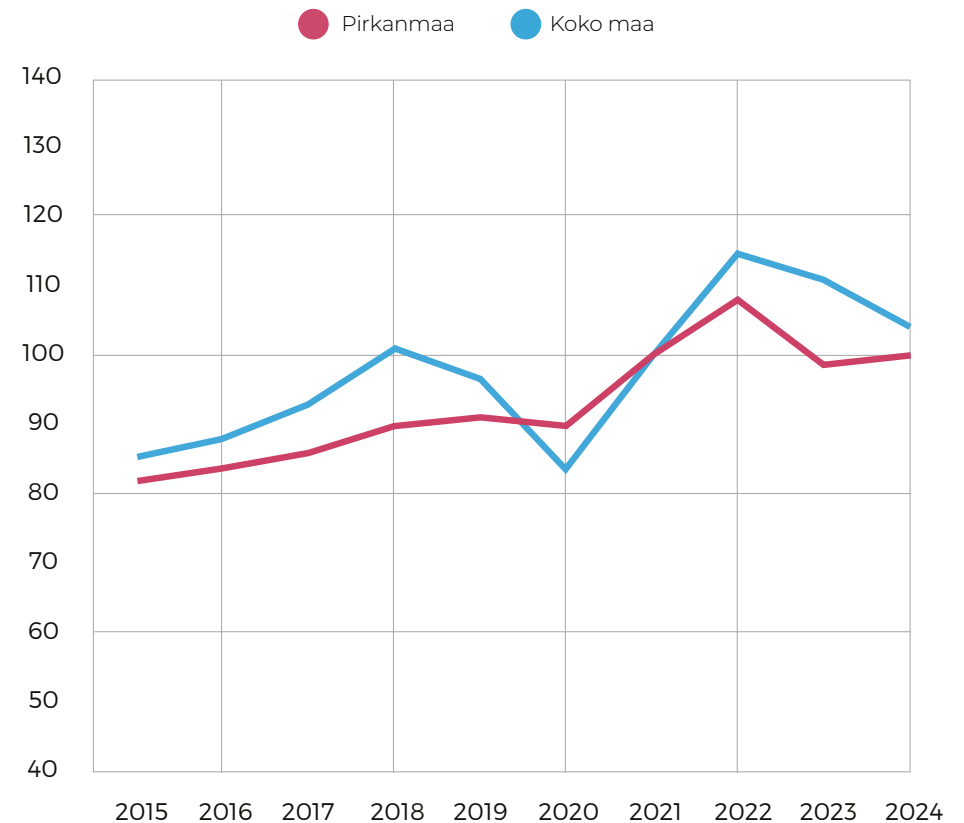
125

Toimipaikkoja 2024

6,4 %

Liikevaihdon muutos
1. puolivuotta 2025

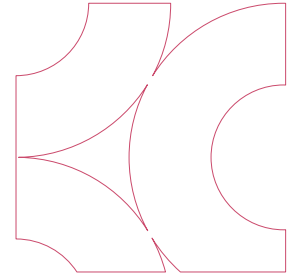
Liikevaihdon trendivertailu 2021=100

ESIMERKKIYRITYKSIÄ TOIMIALALTA:

NOKIAN RENKAAT OYJ / AMCOR FLEXIBLES VALKEAKOSKI OY / NEXTPHARMA / TEKNIKUM OY / KIILTO OY / FORMICA IKI OY / MOLOK OY

Teknologiateollisuus / Informaatio ja viestintä / Elintarviketeollisuus / Metsäteollisuus / Kemikaalit, kumi ja muovi /
Rakentaminen / Vähittäiskauppa / Tukkukauppa / Elämystalous / Majoitus ja ravitsemisala / Liike-elämän palvelut

Rakentaminen

Rakentamisen toimialalla vuosi 2024 sujui haasteellisissa merkeissä. Kohonnut korkotaso ja varautuneet tunnelmat asuntokaupassa hidastivat uusia aloituksia. Vuositasolla liikevaihto supistui vuoden 2024 aikana 7,3 %. Tällä erää lasku näyttäisi kuitenkin pysähtyneen. Vuoden 2025 ensimmäisellä neljänneksellä liikevaihto kasvoi 6,3 % ja toisella neljänneksellä liikevaihto kasvoi 1,7 %.

3 694 M€

Liikevaihto 2024

-7,3 %

Liikevaihdon muutos

4263

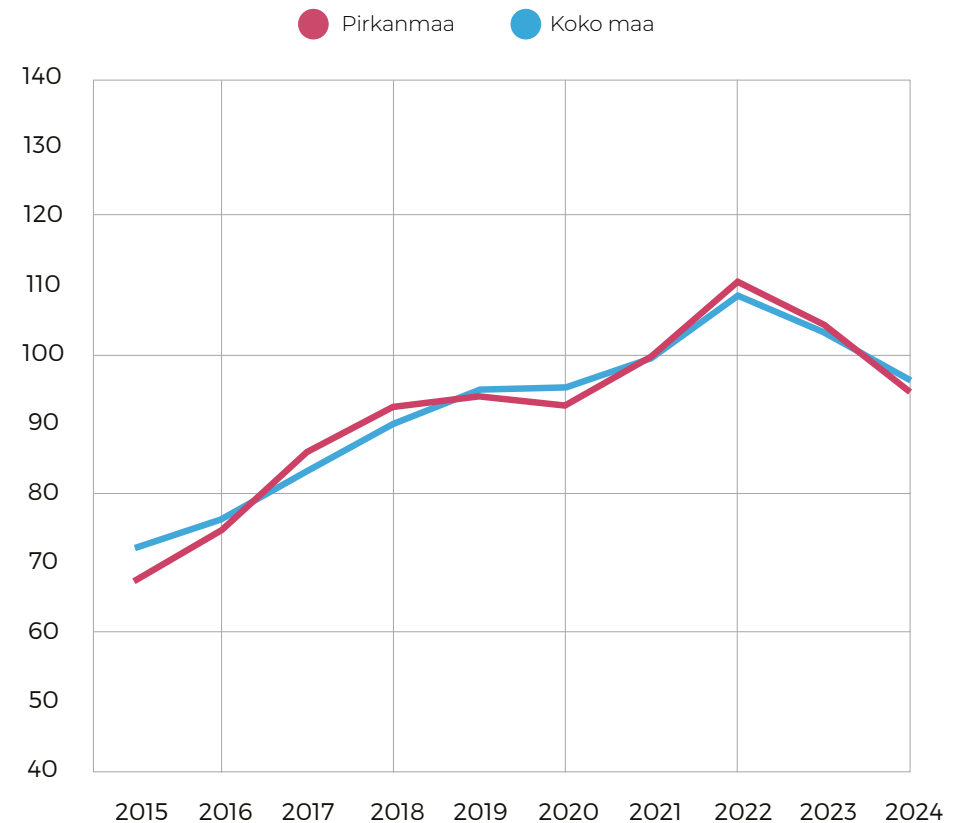
Toimipaikkoja 2024

3,7 %

Liikevaihdon muutos
1. puolivuotta 2025

TOL F (41-43): talonrakentaminen, maa- ja vesirakentaminen sekä erikoistunut rakennustoiminta

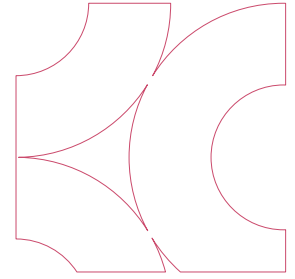
Liikevaihdon trendivertailu 2021= 100

ESIMERKKIYRITYKSIÄ TOIMIALALTA:

**TAMPEREEN INFRA OY / YIT SUOMI OY / CAVERION SUOMI OY / ARE OY / POHJOLA RAKENNUS OY /
 SKANSKA TALONRAKENNUS OY / LUJATALO OY**

Teknologiateollisuus / Informaatio ja viestintä / Elintarviketeollisuus / Metsäteollisuus / Kemikaalit, kumi ja muovi / Rakentaminen / **Vähittäiskauppa** / Tukkukauppa / Elämystalous / Majoitus ja ravitsemisala / Liike-elämän palvelut

Vähittäiskauppa

Ennätysellisen matalalla pysynyt kuluttajien luottamus talouteen on heikentänyt kaupan kasvunäkymiä. Muuttovoittomaakunnassa kuten Pirkanmaalla kauppa kuitenkin pystyy kehittymään suotuisasti. Vuonna 2025 on avattu myös uusia kaupan yksiköitä. Vuoden 2025 tammi-kesäkuussa liikevaihto on ollut lähes ennallaan (-0,5 %) vuotta aiempaan ajankohtaan verrattuna.

4 136 M€

Liikevaihto 2024

-0,9 %

Liikevaihdon muutos

2345

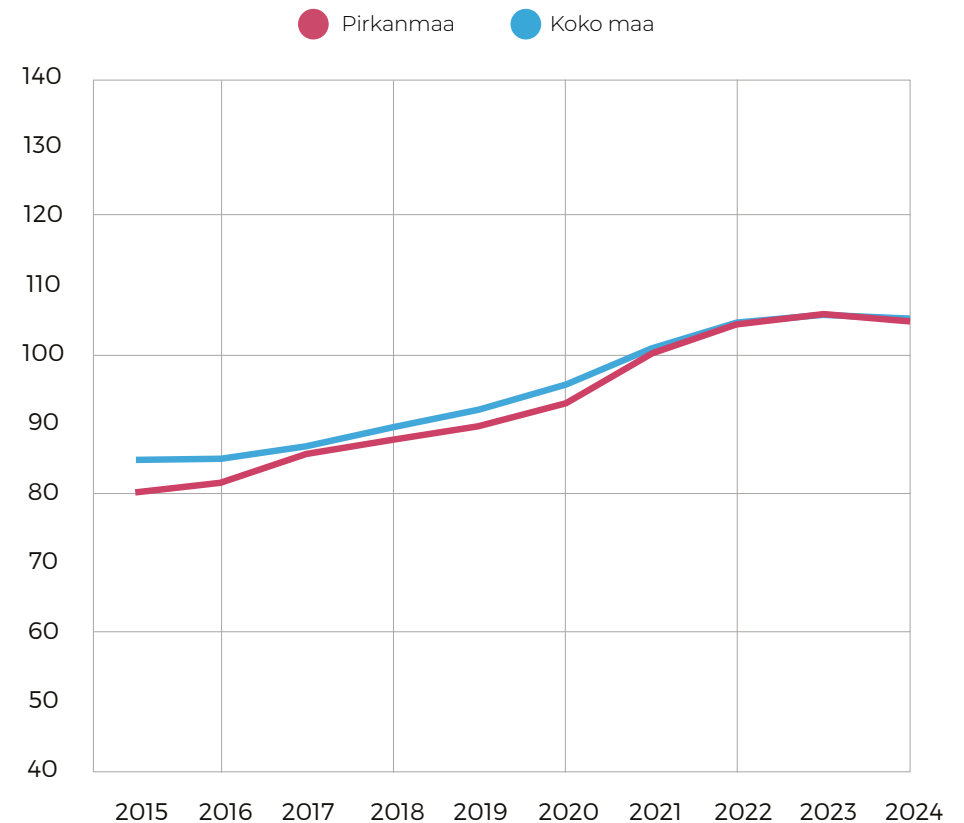
Toimipaikkoja 2024

-0,5 %

Liikevaihdon muutos
1. puolivuotta 2025

TOL 47: Vähittäiskauppa (pl. moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien kauppa)

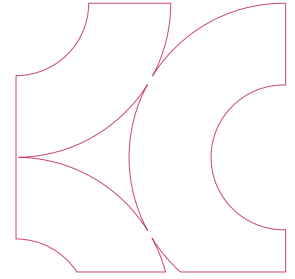
Liikevaihdon trendivertailu 2021= 100

ESIMERKKIYRITYKSIÄ TOIMIALALTA:

PIRKANMAAN OSUUSKAUPPA / KESKO OYJ / IKEA OY / POWER FINLAND OY / BAUHAUS & CO. KY / VERKKOKAUPPA.COM OYJ / STOCKMANN OYJ ABP

Teknolוגiateollisuus / Informaatio ja viestintä / Elintarviketeollisuus / Metsäteollisuus / Kemikaalit, kumi ja muovi / Rakentaminen / Vähittäiskauppa / **Tukkukauppa** / Elämystalous / Majoitus ja ravitsemisala / Liike-elämän palvelut

Tukkukauppa

Vuoden 2024 viimeisellä neljänneksellä liikevaihto kasvoi 0,6 %. Tukkukaupan liikevaihto on kasvanut maltillisesti myös sitä seuraavat kaksi kvartaalia. Pirkanmaan suurimmat yksiköt ovat lääkkeiden, raakapuun ja elektronisten komponenttien tukkukauppaa.

7 841 M€

Liikevaihto 2024

-1,0 %

Liikevaihdon muutos

2372

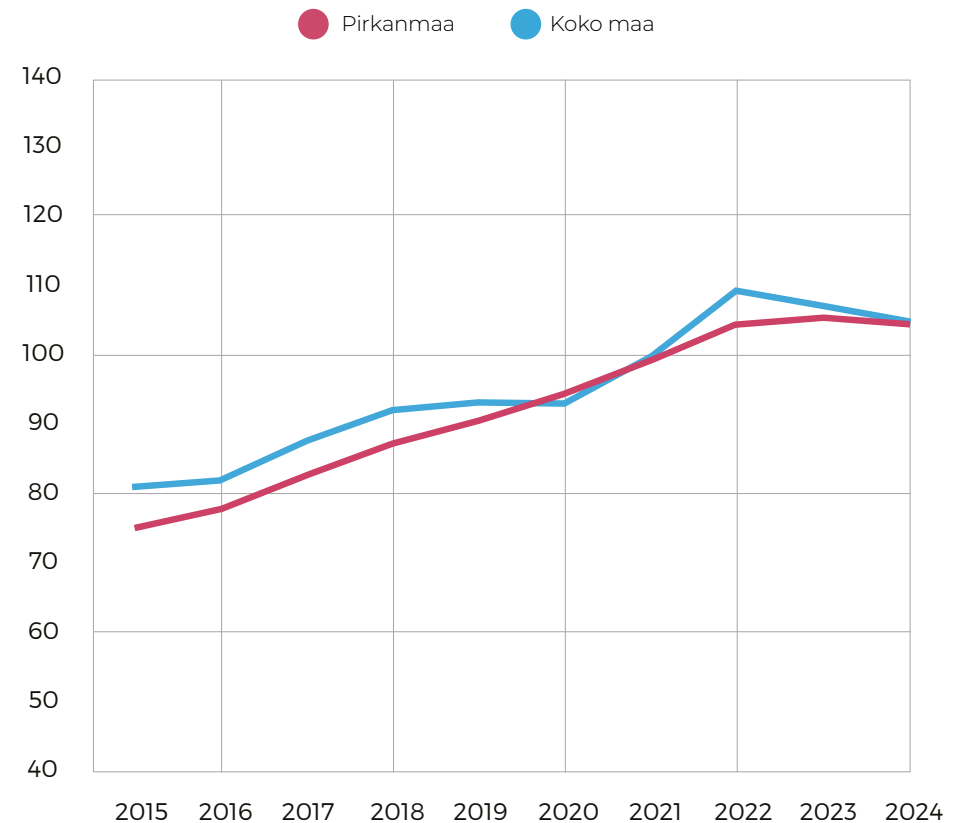
Toimipaikkoja 2024

1,5 %

Liikevaihdon muutos
1. puolivuotta 2025

TOL 45–46: Tukkukauppa ja moottoriajoneuvojen kauppa

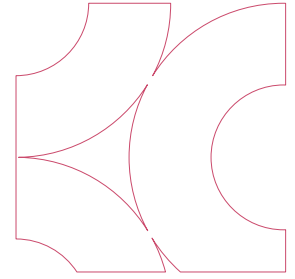
Liikevaihdon trendivertailu 2021= 100

ESIMERKKIYRITYKSIÄ TOIMIALALTA:

TAMRO OYJ / UPM-KYMMENE OYJ / F9 DISTRIBUTION OY / STARTAX FINLAND OY / ALSO FINLAND OY / TAMMER BRANDS OY / SANTEN OY

Teknologiateollisuus / Informaatio ja viestintä / Elintarviketeollisuus / Metsäteollisuus / Kemikaalit, kumi ja muovi / Rakentaminen / Vähittäiskauppa / Tukkukauppa / **Elämystalous** / Majoitus ja ravitsemisala / Liike-elämän palvelut

Elämystalous

1 933 M€

Liikevaihto 2024

-2,8 %

Liikevaihdon muutos

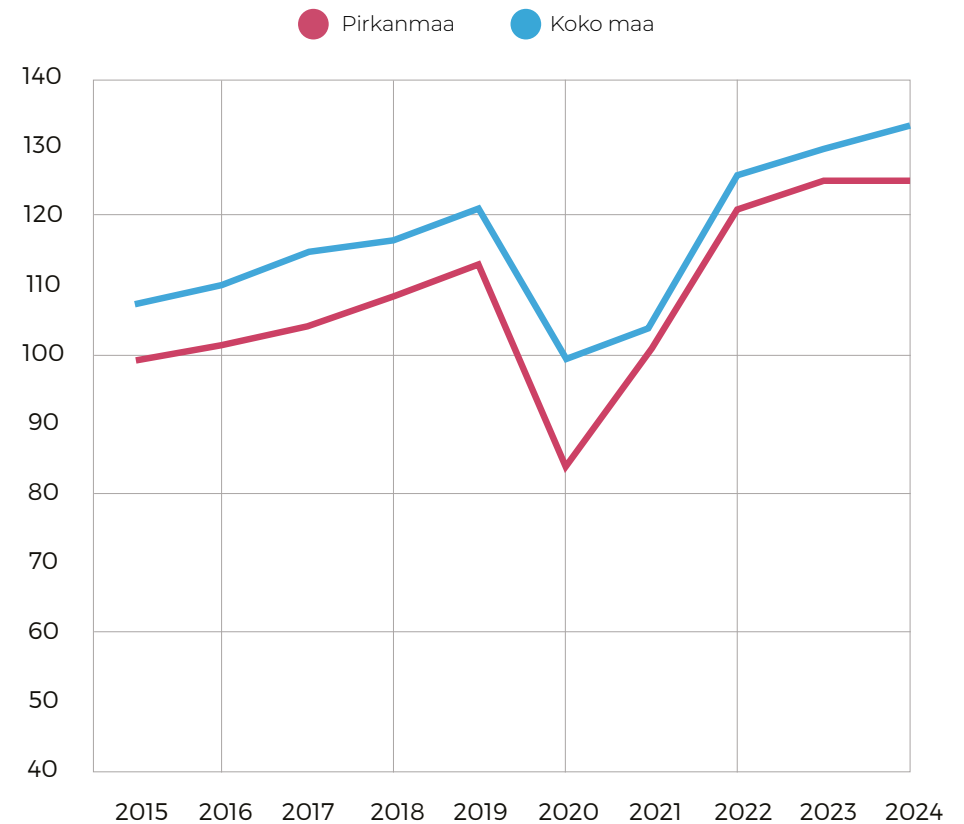
6702

Toimipaikkoja 2024

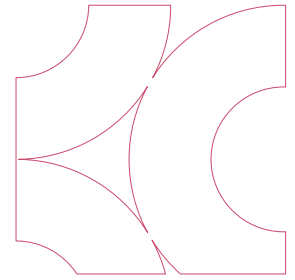
-1,1 %

Liikevaihdon muutos
1. puolivuotta 2025

Liikevaihdon trendivertailu 2021=100

Teknolוגiateollisuus / Informaatio ja viestintä / Elintarviketeollisuus / Metsäteollisuus / Kemikaalit, kumi ja muovi / Rakentaminen / Vähittäiskauppa / Tukku kauppa / Elämystalous / **Majoitus ja ravitsemisala** / Liike-elämän palvelut

Majoitus- ja ravitsemisala

Koko vuoden 2024 aikana liikevaihto supistui 2,2 % edellisen vuoden tasoon nähden. Vuoden 2025 ensimmäisellä neljännesvuodella liikevaihto supistui 0,3 % ja toisella neljännesvuodella liikevaihto supistui 0,8 % verran. Kuluttajien ostovoima ja yleinen kustannustason nousu haastaa myös majoitus- ja ravintola-alaa.

889 M€

Liikevaihto 2024

-2,2 %

Liikevaihdon muutos

1653

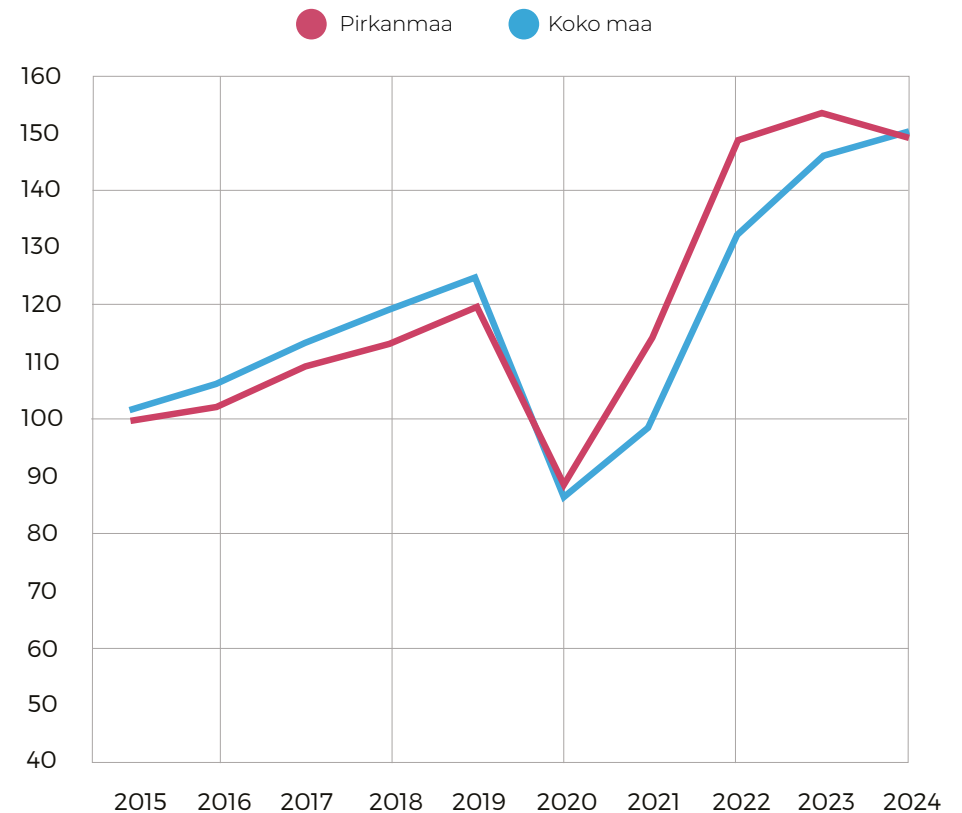
Toimipaikkoja 2024

-0,6 %

Liikevaihdon muutos
1. puolivuotta 2025

TOL I (55-56): majoitus ja ravitsemistoiminta

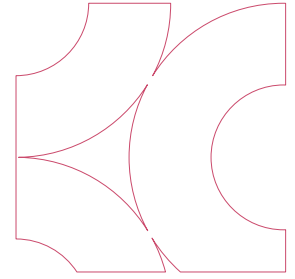
Liikevaihdon trendivertailu 2021=100

ESIMERKKIYRITYKSIÄ TOIMIALALTA:

PIRKANMAAN OSUUSKAUPPA / PIRKANMAAN VOIMIA OY / SOKOTEL OY / HOLIDAY CLUB RESORTS OY / TAMPEREEN PANIMORAVINTOLA OY / JUVENES OY / NOHO PARTNERS OYJ

Teknolohiateollisuus / Informaatio ja viestintä / Elintarviketeollisuus / Metsäteollisuus / Kemikaalit, kumi ja muovi / Rakentaminen / Vähittäiskauppa / Tukkuuauuppa / Elämystalous / Majoitus ja ravitsemisala / **Liike-elämän palvelut**

Liike-elämän palvelut

Pirkanmaalla liike-elämää palvelevat toiminnot kuten vakuutus-rahoitus-, kiinteistö- ja henkilöstöpalveluita tarjoavien yritysten liikevaihto pysyi lähes ennallaan. Vuositasolla tarkasteltuna liikevaihto kasvoi vuoden 2024 aikana 0,3 %. Myös vuoden 2025 osalta liikevaihdon kehitys on ollut lähes ennallaan, kasvaen vain 0,1 % edellisvuoden vastaavasta ajankohdasta.

4 470 M€

Liikevaihto 2024

0,3 %

Liikevaihdon muutos

9271

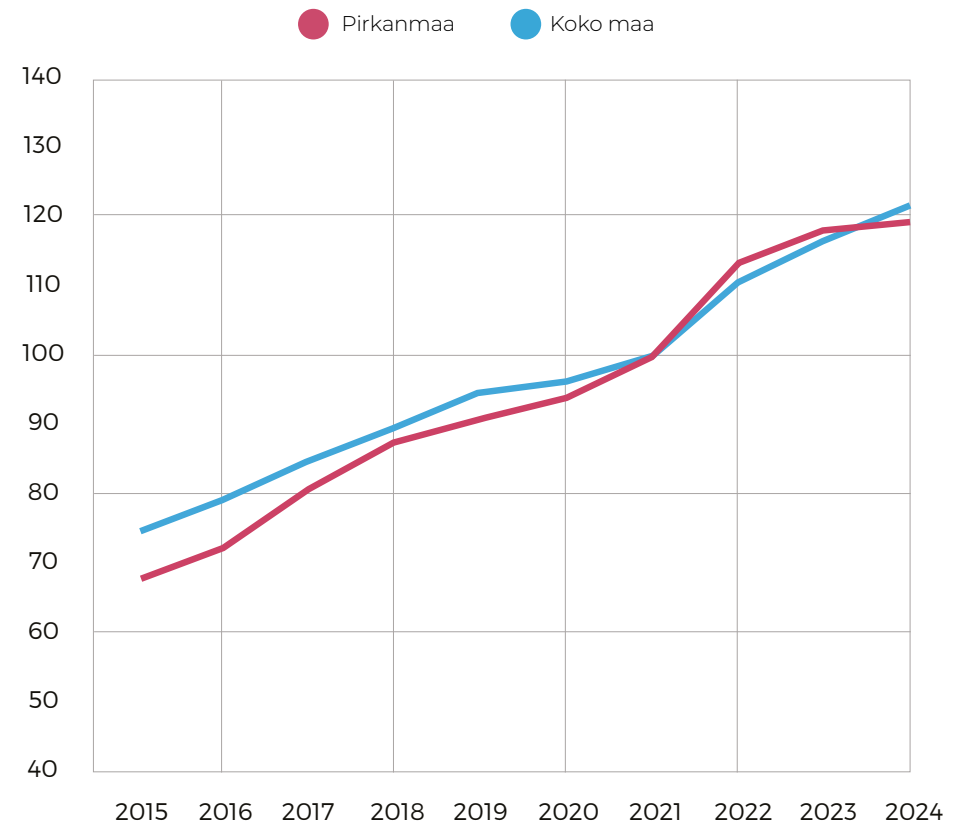
Toimipaikkoja 2024

0,1 %

Liikevaihdon muutos
1. puolivuotta 2025

TOL K (64-66): rahoitus- ja vakuutustoiminta,
TOL L (68): kiinteistöalan toiminta,
TOL M (69-75): ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta,
TOL N (77-82): hallinto- ja tukipalvelutoimi

Liikevaihdon trendivertailu 2021= 100

PIRKANMAAN TALOUS 2025

JULKAISIJAT

Business Tampere

www.businesstampere.com

Pirkanmaan liitto

www.pirkanmaa.fi

Pirkanmaan Yrittäjät

www.pirkanmaanyrittajat.fi

Tampereen kauppakamari

www.tampereenkauppakamari.fi

LÄHTEET

Tilastokeskus

Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

TOIMITUS JA TAITTO

Roihu Inc.

KANSIKUVA

Mikko Vares

BUSINESS
TAMPERE

TAMPEREEN
KAUPPAKAMARI

 Yrittäjät

 PIRKANMAA
COUNCIL OF TAMPERE REGION

TAMPERE.
FINLAND